

DIREKTIIVID

KOMISJONI DIREKTIIV 2014/79/EL,

20. juuni 2014,

millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/48/EÜ (mänguasjade ohutuse kohta) II lisa C liidet seoses ainetega tris(2-kloroetüül)fosfaat, tris(2-kloro-1-metüületüül)fosfaat ja tris[2-kloro-1-(klorometüül)etüül]fosfaat

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuni 2009. aasta direktiivi 2009/48/EÜ mänguasjade ohutuse kohta, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 46 lõiget 2,

ning arvestades järgmist:

- (1) Tris(2-kloroetüül)fosfaat (TCEP), CASi number 115–96-8, on fosfaatester, mida kasutatakse leeki aeglustava plastifikaatorina polümeerides. Peamised tööstusharud, milles tris(2-kloroetüül)fosfaati kasutatakse, on ehitus, mööblitööstus ja tekstiilitööstus. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta määrusega (EÜ) nr 1272/2008 (mis käsitleb ainete ja segude klassifitseerimist, märgistamist ja pakendamist ning millega muudetakse direktiive 67/548/EMÜ ja 1999/45/EÜ ja tunnistatakse need kehtetuks ning muudetakse määrust (EÜ) nr 1907/2006) ⁽²⁾ on tris(2-kloroetüül)fosfaat klassifitseeritud kui 2. kategooria kantserogeenne aine ja 1B kategooria reproduktiivtoksiline aine.
- (2) Direktiiviga 2009/48/EÜ on kehtestatud üldnõuded ainete kohta, mis on klassifitseeritud kantserogeenideks, mutageenideks või reproduktiivtoksilisteks aineteks vastavalt määrusele (EÜ) nr 1272/2008. Selliseid aineid ei tohi kasutada mänguasjades, nende koostisosades ega mikrostruktuuriliselt eristatavates osades, välja arvatud juhul, kui ained sisalduvad osades, millega laps füüsilist kontakti ei saa ja see on komisjoni otsusega lubatud või kui need ained või segud sisalduvad kontsentratsioonist, mis on võrdne kindlaksmääratud kontsentratsiooniga või väiksem kindlaksmääratud kontsentratsioonist, mille põhjal need klassifitseeritakse kantserogeenideks, mutageenideks või reproduktiivtoksilisteks aineteks. Ilma konkreetsete nõueteta võib tris(2-kloroetüül)fosfaat seega sisalduda mänguasjades kontsentratsioonist, mis on võrdne kindlaksmääratud kontsentratsiooniga või väiksem kindlaksmääratud kontsentratsioonist, mille põhjal klassifitseeritakse ained kantserogeenideks, mutageenideks või reproduktiivtoksilisteks aineteks, nimelt 0,5 % 20. juulist 2013 ja 0,3 % 1. juunist 2015.
- (3) Tris(2-kloroetüül)fosfaati hinnati põhjalikult 2009. aastal nõukogu 23. märtsi 1993. aasta määruse (EMÜ) nr 793/93 (olemasolevate ainete ohtlikkuse hindamise ja kontrolli kohta) ⁽³⁾ kohaselt. Riskihindamise aruandes „Euroopa Liidu riskihindamise aruanne, tris(2-kloroetüül)fosfaat” leiti, et tris(2-kloroetüül)fosfaat migreerub kergesti ja on allaneelamise korral mürgine neerudele, maksale ja ajule, põhjustades tervisekahjustusi ja potentsiaalselt ka vähki.
- (4) Riskihindamise aruandest selgub ka, et 2001. aastast saadik ei toodeta ELis tris(2-kloroetüül)fosfaati. Samuti on selle kasutamine ELis vähenenud ja tris(2-kloroetüül)fosfaat asendatakse järk-järgult muude leegiaeglustitega. Ometi ei saa tris(2-kloroetüül)fosfaadi sisaldust mänguasjades välistada, sest enamik ELi turul olevatest mänguasjadest on imporditud ja seega toodetud väljaspool ELi.
- (5) Selleks et hinnata mänguasjades sisalduva tris(2-kloroetüül)fosfaadi mõju tervisele ja direktiivis 2009/48/EÜ tris(2-kloroetüül)fosfaadi kui kantserogeense, mutageense ja reproduktiivtoksilise aine suhtes sätestatud üldist kontsentratsiooni piirväärtust, saatis komisjon taotluse arvamuse saamiseks tervise ja keskkonnariskide teaduskomiteele (SCHER). 22. märtsi 2012. aasta arvamuses „Arvamus tris(2-kloroetüül)fosfaadi kohta mänguasjades” märkis SCHER, et tähteldatud on mõju tervisele (eelkõige mõju neerudele), kui korduv kokkupuude tris(2-kloroetüül)fosfaadiga on 12 mg kehakaalu kilo kohta päevas. SCHER on ka seisukohal, et Taani keskkonnakaitseagentuuri (DEPA) leitud tris(2-kloroetüül)fosfaadi sisaldus mänguasjades (0,5–0,6 %), mida DEPA kajastab aruandes „Uuring ja riskiaruanne mänguasjades ja lastetarvetes sisalduvate lõhna- ja maitseainete kohta. Keemiliste ainete uuring tarbekaupades”, kujutab ohtu lastele isegi muid kokkupuuteid arvesse võtmata. Kui võtta arvesse kokkupuudet

⁽¹⁾ ELT L 170, 30.6.2009, lk 1.

⁽²⁾ ELT L 353, 31.12.2008, lk 1.

⁽³⁾ EÜT L 84, 5.4.1993, lk 1.

tris(2-kloroetüül)fosfaadiga muudest allikatest kui mänguasjad (nt õhk, tolm), jäeldab SCHER, et mänguasjadest tulenev täiendav kokkupuude ei ole mitte mingil juhul ohutu ja teeb soovituselt kehtestada mänguasjades sisalduva tris(2-kloroetüül)fosfaadi suhtes piirnормiks piisavalt tundliku analüütilise meetodiga saavutatav avastamispiir.

- (6) Eeltoodut arvesse võttes tundub, et direktiivis 2009/48/EÜ osutatud üldised kontsentratsiooni piirväärtused 0,5 ja 0,3 % ei ole laste tervise kaitsmiseks sobivad. Pärast konsulteerimist huvirühmadega määrati „piisavalt tundliku analüütilise meetodiga saavutatavaks avastamispiiriks” 5 mg/kg. Kuna see piirväärtus osutab avastamispiirile, ei tugine see toksikoloogilisele lähenemisviisile.
- (7) Peale tris(2-kloroetüül)fosfaadi hindas SCHER samas 22. märtsi 2012. aasta arvamuses ka tris(2-kloroetüül)fosfaadi halogeenuitud alternatiive, nimelt tris[2-kloro-1-(klorometüül)etüül]fosfaati (TDCP), CASi nr 13674-87-8, ja tris(2-kloro-1-metüületüül)fosfaati (TCPP), CASi nr 13674-84-5. Neid alternatiive hinnati 2008. aastal määruse (EMÜ) nr 793/93 kohaselt.
- (8) SCHER nõustub oma arvamuses jäeldusega, millele jõuti alternatiivide riskihindamises, et tris(2-kloroetüül)fosfaadi, tris[2-kloro-1-(klorometüül)etüül]fosfaadi ja tris(2-kloro-1-metüületüül)fosfaadi struktuuridest, füsioloogilistest omadustest, toksikokineetikast ja mutageensusprofiilidest on saadud piisavalt teavet, et kasutada kvalitatiiivset analoogmeetodit, millest tris(2-kloro-1-metüületüül)fosfaadi puhul selgus võimalik kartsinogeensuse kahtlus. Analoogmeetodist tuleneb SCHERi arvates, et tris(2-kloroetüül)fosfaati käsitlevaid arvamusi saab kohaldada ka selle halogeenuitud alternatiivide suhtes, kui neid kasutatakse mänguasjatööstuses.
- (9) Määrusega (EÜ) nr 1272/2008 on tris[2-kloro-1-(klorometüül)etüül]fosfaat klassifitseeritud kui 2. kategooria kantserogeenne aine ja kuigi tris(2-kloro-1-metüületüül)fosfaat ei ole klassifitseeritud ohtliku ainaena, leidis SCHER, et selle aine suhtes võib olla kahtlus, et see on kantserogeenne. Seepärast tuleks vastavalt eelkirjeldatud kaalutlustele tris(2-kloroetüül)fosfaadi osas ja SCHERi arvamusel ka tris[2-kloro-1-(klorometüül)etüül]fosfaadi ja tris(2-kloro-1-metüületüül)fosfaadi puhul määrata piirväärtuseks 5 mg/kg
- (10) Direktiiviga 2009/48/EÜ on ette nähtud, et eesmärgiga täiendavalt kaitsta laste tervist, võib kehtestada sellistele kemikaalidele vajaduse korral konkreetsed piirmäärad, kui mänguasjad on mõeldud kasutamiseks alla kolme aasta vanustele lastele või muude mänguasjade puhul, mis on mõeldud suhu panemiseks.
- (11) Seepärast tuleks direktiivi 2009/48/EÜ vastavalt muuta.
- (12) Käesolevas direktiivis sätestatud meetmed on kooskõlas direktiivi 2009/48/EÜ artikliga 47 asutatud komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Direktiivi 2009/48/EÜ II lisa C liide asendatakse järgmisega:

„C liide

Alla 36 kuu vanustele lastele mõeldud mänguasjade ja muude suhu panemiseks mõeldud mänguasjade puhul kasutatavate kemikaalide piirväärtused, mis on vastu võetud vastavalt artikli 46 punktile 2

Aine	CASi nr:	Piirväärtus
tris(2-kloroetüül)fosfaat	115-96-8	5 mg/kg (sisalduse piirnорм)
tris(2-kloro-1-metüületüül)fosfaat	13674-84-5	5 mg/kg (sisalduse piirnорм)
tris[2-kloro-1-(klorometüül)etüül]fosfaat	13674-87-8	5 mg/kg (sisalduse piirnорм)”

Artikkel 2

1. Liikmesriigid võtavad vastu käesoleva direktiivi täitmiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid ja avaldavad need hiljemalt 21. detsembriks 2015. Nad edastavad kõnealuste normide teksti viivitamata komisjonile.

Nad kohaldavad sätteid alates 21. detsembrist 2015.

Kui liikmesriigid võtavad kõnealused normid vastu, lisavad nad nendes normidesse või nende ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastu võetud põhiliste siseriiklike õigusnormide teksti.

Artikkel 3

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 4

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 20. juuni 2014

Komisjoni nimel
president
José Manuel BARROSO